

Piotr Ł.J. Andrzejewski

Andrzej Rogoyski

15 maja 2019

VOTUM SEPARATUM
ZDANIE ODREBNE OD ORZECZENIA TRYBUNAŁU STANU
Z dnia 15 maja 2019 roku, sygn. Akt TS ZP1/17

Odpowiadając na pytanie, wymagające wykładni:

„Czy w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 roku o Trybunale Stanu (Dz.U. z 2016 r., poz. 2050) po przerwaniu biegu przedawnienia na podstawie art. 23 ust. 3 biegnie ono na nowo czy też po rzeczonym przerwaniu biegu przedawnienia nie biegnie ono ponownie?”

Należy dać odpowiedź:

W postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1982 roku o Trybunale Stanu (Dz.U. z 2016 r., poz. 2050) po przerwaniu biegu przedawnienia na podstawie art. 23 ust. 3 nie biegnie ono ponownie na nowo od początku, a okres od złożenia wstępnego wniosku o ściganie do prawomocnego zakończenia prowadzonego w jego wyniku postępowania przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania sprawy stanowi zawieszenie biegu przedawnienia.

UZASADNIENIE

Trybunał Stanu w pełnym składzie w dniu 15 maja 2019 roku dokonał wnioskowanej przez podstawowy skład orzekający, rozpoznający zarzut popełnienia deliktu konstytucyjnego przez byłego ministra E
W wykładni skutków przerwania biegu przedawnienia na zasadzie

art. 23 ust. 3 ustawy o Trybunale Stanu opartego na złożonym wniosku o ściganie uznając, że po przerwaniu biegu przedawnienia ścigania na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy o Trybunale Stanu biegnie ono na nowo.

Prezentowane złożone zdanie odrębne uzasadnia wykładania systemowa, językowa, celowościowa i autentyczna, wprowadzonego nowelą ustawową z dnia 12 grudnia 1992 w/w przepisu, zastępującego dotychczasowy art. 17, artykułem 23 z jego ustępem 3 przewidującym przerwę biegu przedawnienia w wyniku złożonego wniosku o ściganie bez szczegółowego określenia jego skutków.

Przesłanki odniesień systemowych leżące u podstaw rozstrzygnięcia skutków przerwania biegu przedawnienia wymagają ustaleń wstępnych.

Po pierwsze, ustalenia charakteru instytucji przerwy biegu przedawnienia: czy ma ono charakter jednorazowo-incydentalny czy okresowej ciągłości?

Art. 23 ust. 3 ustawy o Trybunale Stanu formułuje jednorazową przesłankę złożenia wstępnego wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności przed TS osób wskazanych ustawą, skutkuje ona przerwę biegu przedawnienia odpowiedzialności przed TS.

W rozpoznawanym przez TS stanie faktycznym mamy do czynienia z toczącym się postępowaniem przed TS w wyniku proceduralnego postępu poszczególnych działań zmierzających do wydania orzeczenia kończącego postępowanie zainicjonowane wnioskiem o ściganie.

Powstaje pytanie: czy cały tok postępowania toczącego się w wyniku złożenia wniosku o ściganie wpisuje się w bieg czasookresu przedawnienia ścigania?

Sama przewlekłość toczącego się postępowania może prowadzić do przedawnienia ścigania, chyba że w toku toczącego się postępowania

zostaną złożone dodatkowe wnioski rozszerzające zakres stawianych zarzutów. Czy w takim przypadku od każdego nowo złożonego wniosku bieg przedawnienia ścigania biegłby od nowa? Czy może z każdym dodatkowym wnioskiem o rozszerzenie rozpoznania stanów faktycznych, uzasadniających naruszenie identycznej normy konstytucyjnej o charakterze sumarycznym – mielibyśmy do czynienia z różnymi okresami biegu przedawnienia przy założeniu każdorazowego rozpoczynania biegu przedawnienia od początku?

Wykładnia systemowa i celowościowa funkcjonująca w obowiązującym systemie prawa (art.124 §2 KC) wskazuje na zasadność przyjęcia, że dopóki toczące się postępowanie nie zostanie zakończone przedawnienie nie biegnie.

Wykładnia językowa analizowanej normy prawa nie wskazuje, aby pojęcie „przerwy” oznaczało anihilację dotychczasowego biegu okresu prowadzącego do przedawnienia ścigania.

Reasumując, tam gdzie przerwa dotyczy kontynuowanego stanu ciągłego rozpoznawania sprawy przez kompetencyjny organ stanowi ona warunek zawieszający biegu okresu przedawnienia do czasu ustąpienia tego stanu.

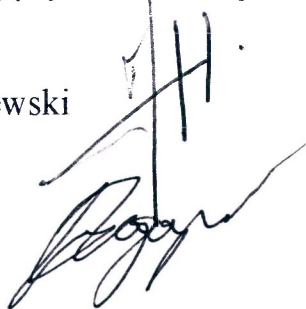
Instytucja spoczywania biegu przedawnienia bez anihilacji jego biegu przed zdarzeniem skutkującym jego przerwaniem bądź zawieszeniem ze względu na pełnioną funkcję osoby ściganej lub okoliczności uniemożliwiające ściganie (art. 2 ust. 2 ustawy o TK dotyczącym prezydenta czy art. 44 konstytucji – braku ścigania z przyczyn politycznych funkcjonariuszy publicznych) – jest powielana w obowiązujących aktach prawa stanowionego różnej rangi.

W aktualnym stanie faktycznym należy uznać za najbardziej trafne odniesienie wykładni skutków przerwy biegu przedawnienia w naliczaniu jego trwania, do analogii systemowej, zawartej w art. 104 obowiązującego Kodeksu karnego, przewidującego brak biegu przedawnienia, przyjmując, że przerwa biegu przedawnienia z mocy wykładni treści ustawowych skutkuje brakiem biegu przedawnienia do czasu zakończenia postępowania przerywającego bieg przedawnienia.

Sumowanie okresu biegu przedawnienia przed jego przerwaniem zawieszającym ten bieg z kontynuacją tego biegu na nowo po zakończeniu okresu przerwy biegu, kiedy pozostawał on w spoczynku-przeciwdziała niedookreśloności trwania lub rozpoczynania perpetualnie od początku jego biegu, uwarunkowanego często działaniami oportunistycznymi stron postępowania. Przewidywalny, sumarycznie naliczany czas rozpoczęcia i zakończenia czasookresu biegu przedawnienia ścigania deliktu konstytucyjnego, daje pewność obowiązującego systemu prawa, zapewnia jego przewidywalność dla realizacji praw nie tylko kręgu podmiotowego ściganych, ale i pokrzywdzonych, gwarantowany art. 45 konstytucji i art. 6 EKPCz, z przeciwdziałaniem prewencyjnym pełnieniu najważniejszych funkcji decyzyjnych w państwie osobom popełniającym delikty konstytucyjne – motywuje taką, a nie inną wykładnię charakteru i skutków przerwy biegu przedawnienia inkorporowana do ustawy z 26 marca 1982 roku o Trybunale Stanu treść ustawy z 12 grudnia 1992 roku z autentyczną wykładnią wskazującą cel i treść tej nowelizacji.

Piotr Ł.J. Andrzejewski

Andrzej Rogoyski

The image shows two handwritten signatures in black ink. The top signature is for Piotr Ł.J. Andrzejewski, featuring a stylized 'P' and 'A'. The bottom signature is for Andrzej Rogoyski, with a more fluid, cursive script.